

శివరావు స్కూలు ఫైనలు చదువుతున్నాడు. పదహారేళ్లు ఉంటాయి. అతని స్వగ్రామం పల్లెటూ రగుటచేత మేనమామగారిపూర్ణో చదువుతున్నాడు. మేనమామకుమారుడు ఆనందరావు కూడా యితని క్లాస్. ఆనందరావుకు ఇద్దరు చెల్లెళ్లు. పెద్దపిల్ల నీత. రెండవచెల్లెలు పూర్ణ. నీతను పుట్టినప్పటినుంచి శివ రావుకు ఇస్తామనుకునే వారు. నీత చాలచురుకైన తెలివితల పిల్ల. తెల్లటి ముఖము, చక్రముల వంటి కళ్లు, చిన్ననోరు చాల ఆందముగా ఉంటుంది. ఆనందరావు, నీత ఒక పోలికగాఉంటారు. అంతా ఒకచోట ఉండుటవల్ల కలసిమెలసి యుండేవారు. శివరావు ముక్కోపి. నీతపట్టుదల కలది; పెంకెపిల్ల. పూర్ణ ఆహ యకురాలు. ఆనందరావు సరదామనిషిఅవుటచేత, సాయింకాలం యిస్కూలునుంచి రాగానె, చెల్లె ల్లనుకూడా తీసుకొని షికారువెడుతూఉండేవాడు. నీత శివరావుతోటి కబుర్లుచెపుతూ ఒకపక్కనె నడుస్తూ వెడుతూయుండేవారు.

ఒకరోజు శివరావు నీతను తీసుకొని బజారువయపు వెళ్లేడు. ఆనందరావు పూర్ణ కూడావచ్చేరు. జనసమ్మర్దంగా ఉండుటచేత శివరావు నీత చెయ్యిపుచ్చుకొని నిమ్మడిగా నడుస్తూయున్నాడు. పూర్ణ అన్నగారితో కబుర్లుచెపుతు వెనకాల వస్తూంది. ఒకబొమ్మలదుకాణంమీదుగా అంతా వస్తున్నారు. నీతకి బొమ్మలంటే సరదా. బొమ్మలు కావాలని ఆడుగులే కొనిపెడదామని నిమ్మడిగా నడస్తూ వెడుతున్నాడు శివరావు. నీతకి చిన్నప్పటినుంచి చూచినదల్లా కావాలని అడిగేస్వభావము కాదు. తనకి కావాలనినది తెలుసు కుని కొనియిస్తే ఆనందపడేస్వభావం నీతది. వాళ్ల అమ్మకూడ నీత అడగకుండానె కావలసినది తెలుసుకుని కొనియిచ్చేది. నీతకి రంగుబట్టలంటే యిష్టంలేదు. తెల్లపరికిణీలయంచె ఆమెకు ఉత్సాహంబాస్తే. వాళ్ల అమ్మ యెప్పుడు నీతకి తెల్లబట్టలే కుట్టిస్తూయుండేది. ఎవరైనా బంధువులిండ్లకు వెడితె రంగుపరికిణీ పెడితె నీత ముఖముతిప్పకుని పూర్ణకు యిచ్చేసేది. నీతమాత్రం తనపట్టు చెల్లించుకునే సమర్థురాలు. నాడు బావ బొమ్మలదుకాణంవద్ద నిమ్మడిగా నుంచోపెట్టి అటు యిటు చూస్తున్నట్టు నటిస్తూ, నీతలేసి చూస్తూనుంచున్నాడు. కాని నీతమాత్రం కావాలని అడుగలేదు. బొమ్మలకేసి ఉత్సాహంతో చూస్తునుం చుంది. కొంతసేపయినాక శివరావు “నీతా! నీకు యేబొమ్మలు బాగున్నాయి?” అన్నాడు. అప్పుడు ఆమె “ఆ పెద్దబొమ్మలు రెండు యెంతఆందముగా ఉన్నాయె; చూడు, బావ!” అంది. “సరే! పద. నీకు కావలసిన బొమ్మలు తీసుకుందుగాని” అన్నాడు. “రేపు, అమ్మని అడిగి డబ్బులు తెచ్చుకుని కొనవచ్చు నులే, బావ!” అంది. నీత తెలివికి, మాటనేర్చుకు శివరావు చాల సంతోషించేడు. “నీతా! నీకు కావలసినబొమ్మలు తీసుకో. డబ్బులకోసరం మీఅమ్మను అడగ నక్కరలేదులే” అన్నాడు. నీత కోరిన పెద్దబొమ్మలు, పూర్ణకు కొన్ని చిన్న చిన్న బొమ్మలు ఆతడు కొన్నాడు. ఈ బొవల వనకపడ్డ పూర్ణ, ఆనందరావు వచ్చి కలుసుకున్నారు. పూర్ణ నీతచేతులో బొమ్మలు చూచి “అక్కయ్యా! నా కేనా యివి?” అంది. “నీకు కూడా కొన్నాను. నీకు కావలసినవి తీసుకో పూర్ణ!” అంది నీత. అప్పుడు పూర్ణ సంతోషంతో ఆలోచిస్తూ బొమ్మలవయపుచూస్తూంది. నీత కోరిన బొమ్మలు పూర్ణకాతేస్తుండేమొనని చూస్తూ నుంచున్నాడు శివరావు. “అన్నయ్యా! ఇంత పెద్ద బొమ్మలు నాకొద్దు. లక్కవిడతలు, చిన్న బొమ్మలు తీసుకుంటాను” అంది పూర్ణ. శివుడి ముఖం వికసించింది. నీతకు ఆనందం కల్గింది. ఇంటికి వచ్చేరు.

దొడ్లో మామిడిచెట్టు ఉన్నాయి. శివరావు, ఆనందుడు మామిడిచెట్టు యొక్క కాయలు కోస్తున్నారు. సీత, పూర్ణ, యింకా యితరపిల్లలు దొడ్లో ఆడుకుంటున్నారు. వీళ్లు చెట్టుయొక్క కాయలు కోయ్యడంచూకారు. పిల్లలంతా చెట్టువద్దకు పరిగెత్తుకు వచ్చారు. మాకు మామిడికాయ వెయ్యవు అని శివానందులను అడిగారు. సీత అడగకుండానే నుంచుంది. తను చాకుతో మామిడికాయ కోసుకులిని లోపల జీడి సీతనిదా పడేశాడు శివుడు. జీడిపడి సీత తెల్లనొక్కాపాడయింది. సీతకు ఉడుకుమోతైనం వచ్చింది. సీత వెల్లిపోయింది. పూర్ణ తల్లిదండ్రులకెల్లీ ఫిరియాదుచేసింది; బాప, ఆన్నయ్య మామిడికాయలు తింటూ తనకు పెట్టలేదని. తల్లి "ఆనందా! కాస్త దాని కోకకాయ యియ్యరాదురా?" అంది. "ఏదే? పూర్ణ నన్ను అడుగలేదు. రా, పూర్ణ! యివిగో, కాయలు" అన్నాడు ఆనందం. పూర్ణ మామిడికాయలు తెచ్చుకు తింటూ వెల్లిపోయింది. సీతకు ఉడుకుమోతైనం వచ్చినసంగతి శివుడు కనిపెట్టేడు. కాని అందరు కాయలడిగితే సీతమాత్రం యొందుకు తనను అడగకూడదు అని శివుడికి కోపంవచ్చింది.

సీత మూడవ ఫ్లాగం చదువుతూంది. తండ్రివద్ద సంస్కృతము నేర్చుకుంటూంది అప్పుడప్పుడు. బాప వద్ద హిందీ కూడా నేర్చుకుంటూయూంటుంది. పాఠములేమయినా తెలియనప్పుడు బావచెవుతూ యుంటాడు. సీత యాయేడు పరీక్షలో మొదటిపూమానము అందినది. శివుడికి సాలుకు స్లాట్లు వస్తాయి. ఒక్కడే పిల్లవాడు. వీరిది పల్లెటూరు. ఇంటివద్ద అతనితల్లి, వధనమేనత్త యుంటారు. వారు పూర్వార్చారపరాయణులు. సీత యింకా చదువుట అతనితల్లి, మేనత్తలకు ఇష్టములేదు. కాని శివానందుల ప్రోత్సాహము వలననే చదివిస్తున్నాను. శివరావుతల్లి యీసంవత్సరం పెళ్లిచేస్తేనే గాని వీలు లేదని పట్టుపట్టింది. కాని పరీక్ష ప్యాసవులేగాని పెళ్లిమాట తలపెట్టనద్దన్నాడు శివుడు. ఇప్పుడు బి. యె. చదువుతున్నారు శివానందులు.

శివరావు మంచిమామిడికాయలు రెండు కోసుకొని కేబులో వేసుకొని చెట్టుదిగి యింట్లోకి వచ్చేడు. సీత అంటే శివుడుకి ఒకవిధమయిన ప్రేమ. చిన్నప్పటినుంచి ఒకనోట పెరుగుటవలన, అంతాన్నీహంగా కూడా ఉండేవారు. శిలపలు వచ్చినయడల అందరు కలిసి వెళ్లేవారు. ఒకవేళ ఆనందు, సీత, పూర్ణ రాకపోతే "శివా! వార్లను కూడ తీసుకొరాకపోయినావురా?" అనేది శివుడితల్లి. మరునాడే మనిషిని పంపి అందరను తీసుకొరప్పించేది ఆమె. సీత కనుక ఒకరోజు కనపడకపోతే శివుడికి యెలాగో యుండేది. సీత యొక్క తెలివికి, ఆమె యొక్క బుద్ధిమాతృతకు, పట్టుదలకు చాల ఆనందపడేవాడు. సీతవంటి బాలిక తనకు భార్యకాబోవటంచేత తను ధన్యుడననుకునేవాడు. కాని సీతకు కూడా ఇష్టమందోలేదో కనుక్కోవాలని ఆతని ఆభిప్రాయం.

సీతకు పడమూడేళ్లు వచ్చేయి. కనుక బాగా ఉపాసచ్చిన పిల్ల. సీత కోనరం యిల్లంతా వెలితేడు. తోటలోకి వెళ్లిందేమొనని చూచేడు. ఎక్కడా కనపడలేదు. సావిట్రి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. "పూర్ణ యింట్లోనుంచి పరిగెత్తుకువచ్చింది. "పూర్ణ! మాట, యిలరా" అన్నాడు బాప. "ఎందుకమ్మా! ఇందాక మామిడికాయ యియ్యలేదు, కాని" అంది పూర్ణ. "ఇస్తాను గాని. నిన్న సీకు లక్కపిడతలు, బొమ్మలు యియ్యలేదు" అన్నాడు. లక్కపిడతలమాట చెప్పేటప్పటికి పూర్ణముఖం వికసించింది. "ఏంకా వాలి సీకు?" అంది. "మీఆన్నయ్య యేడి?" అన్నాడు. "స్నానం చేస్తున్నాడు, అమ్మ నిన్నుకూడా స్నానం వెయ్యమంది" అంది. "చూడు, సీత యేడి?" అన్నాడు బాప. "పైదాబామిద చదువుకుంటుంది, ఎవరడిగినా చెప్పవద్దంది. ఎవరికి చెప్పకే? బావ!" అని పూర్ణ పరిగెత్తుకు వెళ్లింది. శివుడు నెమ్మదిగా

దాదామీదకు వెళ్లి సీత బెనకాలనుంచున్నాడు. సీత హింది చదువుకుంటుంది. వెనక్కాలె వెళ్లి కళ్లు మూశాడు. సీత ఆనందరావేమొఆనుకుంది. కాని చెయ్యి లెడలిచూసింది. ఉంగరం కనిపించింది. "అన్నయ్యకు ఉంగరం లేదు, బావవేలే, చేతులు తియ్యి" అంది. "సీతా! ఇక్కడ ఒక్కదానవు కూర్చున్నావే?" అన్నాడు. "ఏమిలేదు. చదువుకుంటున్నాను" అంది. "ఏదైనా పాతం చెప్పాలా?" అన్నాడు. "అక్కర లేదు. పాతపాతాలు చదువుకుంటున్నాను" అంది. "సీతా! చొక్కామీద సిరా పోసుకున్నావేమిటి?" అన్నాడు. "అది సిరామీదక కాదు. బావ తీడిమరక. అంటుకుంటే పదలదు" అని బావకేసి కోపంగా చూశింది. బావకు కోపం, నవ్వుకూడా వచ్చినవి. "పోనిలే. తీడెందుకు? కాయలికా, తిను." అని మామిడి ముక్కలుపెట్టేడు. "నాకు వద్దు" అని చదువుకుంటూ కూర్చుంది. "సీతా! నిన్ను ఒకసంగతి ఆడగాలని వచ్చేను. ఆడగనా?" అన్నాడు. "అడుగు, నీకు నేను చెప్పవలసిన సంగతు లేమిటి? నాకే యెన్నోసంగతులు పాతములలో చెపుతూఉంటావు" అంది. "నీకు మీవాళ్లు పెళ్లిచేయాలనుకుంటూ యున్నారని విన్నాను, నిజమేనా?" అన్నాడు. పెళ్లిమాట చెప్పేటప్పటికి సీత సిగ్గుతో తలవంచుకుని "యేమొ, నాకు తెలియదు" అంది. "నీకు తెలియకున్న నేను చెపుతున్నాగా, విను. పక్కయింటి క్రిష్ణమూర్తికి యిస్తారుట" అన్నాడు. "అమాట నిన్ను నాతో చెప్పమనే యిక్కడకువంపేరా" అంది కొంచెం కోపంగా. శివుడికి ఆల్పకోపనుండర మైన సీతముఖమును చూచేటప్పటికి నవ్వు వచ్చింది. "సీతా! నన్ను పెళ్లిచేసుకొనుట నీకిష్టమేనా?" అని జవాబుకోరకు యెదురుమాస్తా నుంచున్నాడు. "నీవు నీచదువు వూర్తి అవుతేగాని పెళ్లి చేసుకోవు కదా? ఇప్పుడు, యామాటలెందుకు?" అంది నవ్వుకూను. "నీ యిష్టం తెలియనిచెప్పే చేసుకొనుట యిష్టములేకనే ఆలాగ చెప్పినాను" అన్నాడు. సీత నవ్వి ఊరుకుంది. "సీతా! ఈచిన్నమామిడి ముక్క తినకూడదా?" అన్నాడు. "మామిడిముక్కలు తింటారా? తీడి తింటారనుకున్నాను" అని నవ్వి రెండుముక్కలు తీసుకుంది సీత. ఇద్దరు కిందకి వెళ్లిపోయారు.

సీతకు పరీక్షలుఅయి శలవులు ఆగుటవలన అంతా మేనల్తగారింటివద్దనే ఉన్నారు. సీతలండ్రి ఒకరోజు అక్కగారితో సీతపెళ్లిమాట తెచ్చేడు. "శివుడితో చెప్పితే మాట్లాడలేదు, ఏమంటావు? అక్కయ్యా! నీ ఆభిప్రాయమేమిటి?" అని అడిగేడు. "సీతసంటిపిల్ల నాకోడలనడంకంటె నాకేమి కావాలి? అన్నయ్యా! ఆబ్బాయిని అడుగుతాను." అంది ఆమె. ఒకరోజున ఆమె "నా! మామయ్య సీతకు పెళ్లిచేయాలని తొందర పడుతున్నాడు. నీ ఆభిప్రాయమేమిరా?" అంది. "సీతకు పెళ్లిచేయట నాకు ఆభిప్రాయమేను. నేను వస్తాను సీతపెళ్లికి పిలుస్తేను." అన్నాడు శివుడు. తల్లి నవ్వి "అదికాదురా. నీవు సీతను చేసుకొనుటకు అభ్యంతరమేమి లేదు కదా అని అడుగుతున్నాడు, మామయ్య. ఇప్పటికాలంలో అంతా పిల్లల యిష్టమేగా, నాయనా!" అంది. "అదా? నీవడిగేది. సీతను నేను పెళ్లిచేసుకు గలన గలనా? పూర్ణను అవుతే చేసుకుంటాను. సీత పెంకిపిల్ల. వద్దు, బాలు" అని సీతముఖంకేసి నవ్వుతూ చూశాడు. సీత కోపంగా బావకేసిచూసి అక్కడనుంచి లేచిపోయింది. "ఏమిటిరా? శివా! మాట్లాడవు? వాళ్లు పిల్ల పెద్దదవుతుందని, ఉంచుటకు పిలువేదని తొందరపడుతున్నారు." అంది. "అబ్బ! ఏమిటమ్మా? ఎప్పుడూ పెళ్లి పెళ్లి అని చేపించుకుంటావు. ఏంతొందరవచ్చింది?" అన్నాడు. "అది కాదురా, పెళ్లిదుదాటిందని తొందరపడుతున్నారు వాళ్లు" అంది. "ఏమి యీదుదాటింది? పదమాడో యేడేగా దానికి? పెద్దదవుతే ముంచుకుపోయిందేయేమిటి" అన్నాడు. "బాగానేవుంది. ఆఖిరికి చదివిన చదువు ఇందులోకి దిగిందాయేమిటి?" అంది వాళ్ళమ్మ. "సరే. నీయిష్టం, నీతో జవాబు చెప్పడం

కష్టం బాలు" అని పికారుకి లేచేడు. ఆనందు, పూజ్ల, శివుడు కలసి పికారుకి వెళ్ళారు. సీతకోసరం చూచేడుకాని సీత కనబడలేదు. సీత బాసన్నమాటకు కోపంవచ్చి తనస్నేహితురాలింటికి వెళ్ళి రుమాలు కుట్టుకుంటూ కూర్చుంది.

పికారు కళ్ళివచ్చిన శివుడు, రుమాలు తయారుచేసుకుని సీతా ఒకమాట గుమ్మంలోకి వచ్చేరు. "సీతా! ఎక్కడికి వెళ్ళవు? కనబడలేదు" అన్నాడు బాస. "ఎక్కడికి వెళ్ళలేదు. ఈపూజ్లనే యున్నాను." అంది శీత. "అబ్బా! నవ్వుతూ అంటే సకంఠ కోపమెందుకు? సీతా! ఆందుకనే నిన్ను చూస్తే పళ్ళుమండుతుంది" అన్నాడు. మండిలే చన్నీర్లు స్నానంచెయ్యి" అని నవ్వుతూ లోపలకు వెళ్ళింది సీత. సెలవలు అయిపోవుటవలన అంతా వెళ్ళిపోయారు. శివరావు బి. యే. ప్యూసయి, పట్నంలో ప్లిడరు పరీక్ష చదువుతున్నాడు. అప్పడేవోకొన్ని యిబ్బందుల నల్ల మంచులగ్నములనని తెండుమాసముల వరకు ఆగేరు. సీత పెద్దమనిషి అయింది. ఇంట్లో సీతతల్లి యేడుపు మొదలుపెట్టింది. అందరికీ ఈశుభ వార్త తెలిసింది. ఒకకడుపుబ్బుబ్రాహ్మణుడు యీవార్త కాస్తా సీతమేనత్తకి తీరవేశాడు. శివుడితల్లికి పిడుగుపడినట్లయింది. ఆపిల్లను తనకోడుక్కి చేసుకొని కులంలో వెలిపడడమా, చేసుకోకుండా వుండి పుట్టింటిఆశ వదులుకోడమా యెటూలోచలేదు. ఆఖరికి ఆమె కులంచెడుంతుందనే ఆశ్చర్యాయంతో సీతను తనకోడలిగా చేసుకొనుటకు అంగీకరించలేదు. ఆన్నగారు వస్తేకూడా మాట్లాడలేదు. భోజన మయినా చేయకుండా వెళ్ళిపోయినాడాయన. ఈ సంగతంతా శివరావుకు ఉత్తరంవ్రాశాడు. శివుడు వెంటనే బవాబువ్రాశాడు. రజస్వలానంతరవివాహమే తనకు సమ్మతమనియు, సీతనుతప్ప యింకొకబాలికను వివాహమాడననియు, మీరు యేమిభయపడవద్దు అనియు వ్రాశాడు. సీతను ఇస్కూలునూనిపించి యింటినద్దకి తండ్రి, అన్నగారు చదువుచెప్పుతూ ఉండేవారు. ఇంటివద్ద తల్లికి పనులలో సహాయపడుతూయుండేది. శివరావు వచ్చి ఒకశుభమువారూర్తమున సీతను వివాహమయినాడు. కాని బంధువులెవరూ రాలేదు. ఆఖరికి తల్లికూడా రాలేదు. శివరావు పట్నంలోనే ప్రాక్టీసు చేసుకుంటూ మంచిపకీలని పేరు పొందేడు.

శివరావు తల్లికి బోధించి చట్టుం తీసుకొళ్లేడు. ఆమెకూడా ఒక్కకొడుకుని వదలియుండలేక కొడుకువద్దనే ఉంది. సంవత్సరాదిపండుగ వచ్చింది. సీతకు కొత్తచీర పండుగకు కావాలన్న ఆశ్చర్యం. కాని శివరావుతో కావాలి అని ఆమె చెప్పలేదు. ఆయినా అతనికి తెలుసు. అదివరకే మంచిచీర తెచ్చి పెట్టిలో దాచి ఉంచేడు. కాని పుయికి లేవట్టుగానే ఊరుకున్నాడు. పండుగనాడు కొడుక్కి, కోడలికి తలంటిసిగ్గు పోసింది తల్లి. సీత ఆవేశ యింట్లో నద్దకోవడంతోటే సరిపుచ్చుకూంది. లేనిపనులుకూడా కల్పించుకుని తన పాతచీరతోటే కూర్చుంది. సీత యొక్క కోపం శివరావు మధ్యాన్నంనుంచి అన్నీ కని పెడుతూనే యున్నాడు. కాని యెరగవట్టుగా ఊరుకున్నాడు. "సీతా! పాతబట్టతోనే ఉన్నావు. మంచిచీరకట్టుకు, వస్తువులు పెట్టుకోరాదుటే" అంది అత్తగారు. కాని ఆమె యేమి బవాబు చెప్పక "ఏదయితే నేమిలే" అని యేదో లేనిపోనిపనులు కల్పించుకు తన పాతచీరతోటే కూర్చుంది. మధ్యాహ్నం ఫలాహారంవేళ అయింది. శివరావు, సీత ఫలాహారంచేశారు. శివరావు "ఈవేళ నినీమాకు నెడ దామా?" అన్నాడు. వివనట్టుగా ఊరుకుంది సీత. శివరావుకు కోపము, నవ్వుకూడా వచ్చినవి. "సీతా! ఈవేళ నినీమాకు వెళ్లాలి. పండగపూట కోపమేకాకుండా చెముడుకూడా వచ్చిందా యేమిటి?" అన్నాడు శివ రావు. "ఫలాహారం అయిందికదా వెళ్లండి" అంది సీత. "ఓహూ! నాకు సెలవు యిచ్చేవుకదా" అని కూడా

రావాలి అని నేను అడగడం" అన్నాడు. "నేను రాకపోతే సినిమా కాదా" అంది. "ముమ్మాటికి సినిమాకాదు" అన్నాడు. "సరే పదండి." అంది. "ఇలాగేనా? సినిమాకు రావడం" అన్నాడు. "ఇంకే లాగే నాకరమగుట లేదు" అంది. సీత పట్టుదలకు తనలో నవ్వుకుని "సరే, నాతోలుసంచి యిలాకెచ్చి పెట్టు" అన్నాడు. సీత తోలుసంచి తెచ్చింది. సంచి తెరచి అందులోవున్న అందమయిన చీరతీసి "ఇదుగో చీర" అని సీత చేతికిచ్చి "అబ్బ! సీతెంత అసాధ్యురాలవో నాకు తెలుసు. అందుకనే చిన్నప్పుడే చెప్పేను. సీతతో వేగలేను బాబు అని." ఇట్లని నవ్వేడు. సీత ముఖంవికసించింది. చీకటిగాఉన్నగది సీత నవ్వుతో వెలు కచ్చిపట్టుంది. సీత తన నోతకపత్రము కట్టుకు శివరావుకు, ఆత్తగార్ని నమస్కరించింది. "ప్రాదుమ్మంది ఒక సినిమా చూపించేవు సీతా! ఈవేళ నీవు" అన్నాడు శివరావు.

జానో ప దేశ ము

ఆలమందలు ఆటబయలును
 మేలలను వే మేయుచుండగ
 గోపబాలుఁడు కోర్కెమీఱఁగ
 నట్టెఁగూర్చుండి.
 ముదముమీఱఁగ మురళిచేఁగొని
 ముద్దులొల్కఁగ మూతినునిచి
 సరసమృదుసారస్యసంగీ
 తములవాయింపన్.
 మధురసంగీతమునువిని గో
 పికలువేగమె పరుఁగులె త్తియు
 వారిజాక్షుని వారలందరుఁ
 జూచి యిట్లనిరి.
 "వారిజాక్ష! నీవారమేయని స
 ల్లితముగఁ గృపజూపమామము
 విరహమునకోర్వొంగఁజాలము
 మదనగోపాలా!"
 చేరరాజేడియలఁగుఁగొని
 రాధకాంతుడు రమణులన్ గని
 వలపుతోలఁగఁగ వారిక్కిన్ మఱి
 యిట్లుబోధించెన్.

శ్రీ మ తి గ ం టి కా మే శ్వ ర మ్మ గారు
 "ఇంతెంతూ! యిదేటివెట్టిఁక
 వేగబొంప మినిభులచెంతకు
 అత్తమామల యాజ్ఞ లేవిదె
 తగునె యేతెంచన్?
 పరులుజూచినఁ బడనినిందల
 పాలుచేతురు పాపమెరుగక
 లోకులకులోఁబడఁగవలయును
 నిజము నారయగన్."
 నీలవర్ణుని నీతిమాటల
 నింపుగుదురగ నింతలున్ విని
 సారసాక్షుని సరసనిలిచిరి
 నతుల నొనరించి.
 "సందసందస! నీదునిర్మల
 భావపూరితభవ్యగానము
 విరహవతులగు వనితలన్ మము
 జ్ఞానులుగఁజేసెన్.
 సృష్టిలయకార! యోదేవ! శ్రుతులుస్మృతులు
 నీదులీలలబొగడంగ నేరకున్న
 విచలమతులము మేమెంతవారమయ్య
 నిన్ను బొగడంగఁదలపెట్ట నీరజాక్ష!"